

APORTUL RAPORTĂRII INTEGRATE ÎN ASIGURAREA SUSTENABILITĂȚII AFACERII

THE CONTRIBUTION OF INTEGRATED REPORTING TO ENSURING BUSINESS SUSTAINABILITY

Veronica GROSU, prof. univ. dr., USV, Suceava, Romania,

e- mail: veronicag@seap.usv.ro

Simona-Maria TANASĂ (BRÎNZARU), drd, USV, Suceava, Romania,

e- mail: brinzarusimona@gmail.com

Abstract: *Currently, business performance is associated with business sustainability. Companies have changed their vision of performance and include, besides financial and non-financial performance, reaching at the concept of sustainability. Sustainability requires a long-term integrated vision of several plans, economic, social, environmental, and governance. The main objective of the paper is to identify the contribution of integrated reporting in ensuring the sustainability of the business. Integrated reporting has the role of helping to create the framework for the development of business sustainability by highlighting it through an integrated report. The contribution of integrated reporting is identified in changing company behavior, strengthening stakeholders relations, increasing transparency and credibility, improving decision-making process and a new approach of performance.*

Keywords: integrated reporting, business sustainability.

JEL classification M41, M49

Introducere

În contextul actual, companiile pun din ce în ce mai mult accent pe sustenabilitatea afacerii și pe raportarea acesteia. Sustenabilitatea reprezintă procesul de trecere de la o concentrare pe termen scurt asupra profitabilității la un model de afaceri bazat pe generarea de performanța sustenabilă, ținând cont de obiective sociale, de mediu, de etică a guvernării, nu doar, de cele financiare. Sustenabilitatea afacerii se axează asupra creării valorii pe termen lung pentru acționari, dar și pentru ceilalți stakeholderi, precum, clienți, angajați, creditorii, furnizori, comunitate locală, mediu natural.

Raportarea integrată presupune descrierea holoistică a unei organizații despre strategiile adoptate, riscuri și oportunități, obiective viitoare, precum și și descrierea integrată a performanței pe două axe principale, cea a performanței financiare, adresată în special investitorilor, și a doua legată de performanța nefinanciară care reprezintă un subiect de interes pentru toate categoriile de stakeholderi. [1]

Din punct de vedere al raportării integrate, sustenabilitatea înseamnă capacitatea unei organizații de a crea valoare în timp. Cadrul IIRC se axează pe conceptul de creare a valorii în timp care rezultă din efectele asupra celor șase tipuri de capitaluri definite (capitalul financiar, uman, intelectual, natural, social și productiv) ca urmare a modelul de afaceri utilizat de către o organizație. [2] . Mai mult decât atât, raportarea integrată prin implementarea conceptului de gândire integrată în cadrul unei organizații pune în evidență sustenabilitatea afacerii.

Lucrarea de față este structurată în trei secțiuni, următoarea secțiune prezintă conceptul de sustenabilitate a afacerii în contextul raportării integrate iar ultima secțiune prezintă aportul raportării integrate în asigurarea sustenabilității afacerii și concluziile.

Raportarea integrată în contextul asigurării sustenabilității afacerii

Sustenabilitatea afacerii vizează crearea unui echilibru adecvat între îmbunătățirea continuă pe termen scurt și lung atât a performanței financiare, cât și a performanței nefinanciare. Managementul poate aborda diferit sustenabilitatea unei afacerii. O abordare ar fi că,

sustenabilitatea este o chestiune legată de anumite inițiative voluntare și filantropice fără a avea o legătură cu afacerea de bază și obiectivul principal de a crea valoare pentru acționari. Dintr-un alt punct de vedere, sustenabilitatea poate fi privită ca o oportunitate de a crea valoare comună prin îmbunătățirea continuă a performanței pe termen scurt și creșterea acesteia pe termen lung. [3]

O strategie sustenabilă presupune integrarea rezultatelor acesteia adică integrarea performanței financiare și nefinanciare a organizație iar consecința inevitabilă a acestei situații este că organizația trebuie să raporteze cât de bine funcționează în mod integrat [4]. Este clar că atunci când vorbim despre sustenabilitatea afacerii, implicit, vorbim despre integrare: integrarea obiectivelor, integrarea strategiei, integrarea performanței, gândirea integrată și în ultimă etapă de raportarea integrată.

Aceste elemente pun în strânsă legătură sustenabilitatea afacerii cu raportarea integrată pentru care autori, Eccles și Krzus afirmă că există două motive principale adresate companiilor în vederea adoptării unui raport integrat în raportarea lor externă, așa cum reiese din figura nr. 1.

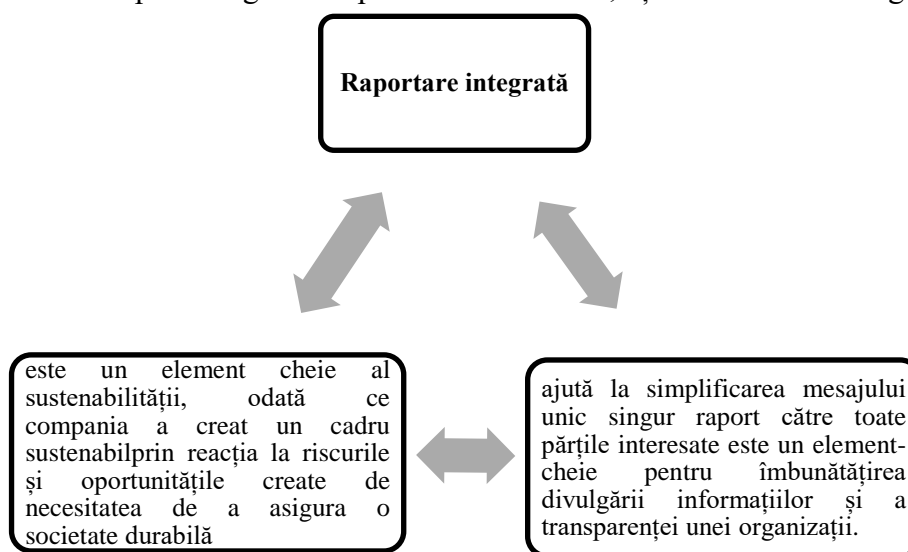

Figura 1. Raportarea integrată și sustenabilitatea

Sursă: adaptare după [4]

Bineînțeles, că un singur raport nu este un „glonț argintiu” care să creze mai multă sustenabilitate decât o campanie de relații publice sau să rezolve toate problemele unei organizații. Într-adevăr, susținerea durabilă necesită în mod serios înțelegerea riscurilor și oportunităților create de problemele și tendințele sociale și de mediu și de a răspunde ambelor într-un mod semnificativ. Când și unde există un angajament sincer față de sustenabilitate și transparență, un raport integrat devine o piatră de temelie pentru îmbunătățirea ambelor, deoarece oferă un punct de focalizare și disciplină pentru organizații. [5]

Raportarea de sustenabilitate, așa cum este definită de GRI (2013), reprezintă un proces care ajută organizațiile în stabilirea obiectivelor, măsurarea performanțelor și gestionarea schimbării către o economie durabilă - una care îmbină profitabilitatea pe termen lung cu responsabilitate socială și de mediu. Raportarea sustenabilității este un element-cheie pentru comunicarea performanței economice, de mediu, sociale și de guvernare, reflectând un impact pozitiv sau negativ. [6]

Mai mult, Raportul King III identifică următoarele puncte slabe ale raportului de sustenabilitate: [7]

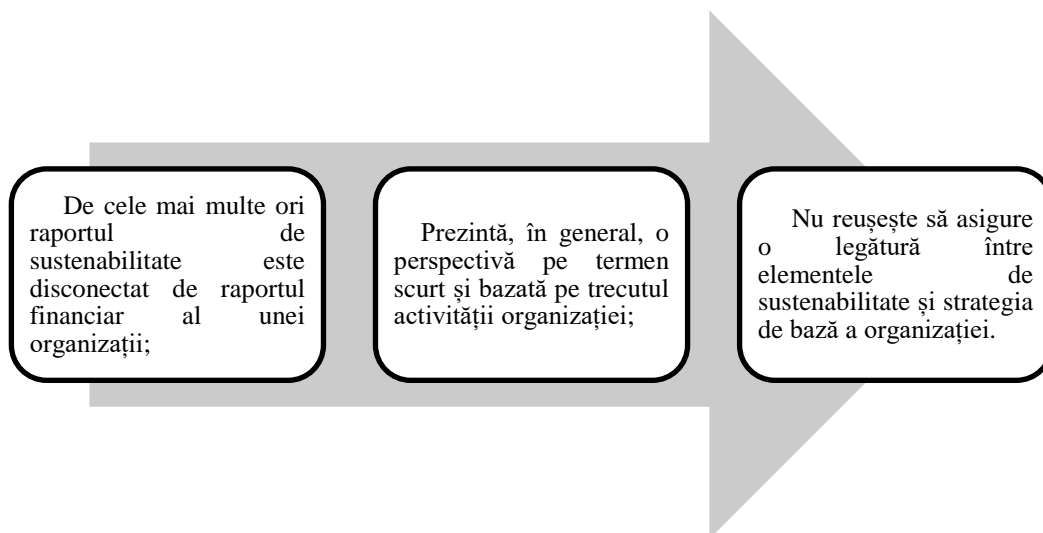

Figura 2. Puncte slabe ale raportului de sustenabilitate

Sursă: adaptare după: [7]

Din punctul nostru de vedere, aceste slăbiciuni ale raportului de sustenabilitate devin puncte forte ale raportului integrat, puncte care pot contribui la asigurarea sustenabilității unei organizații. De asemenea, raportarea separată a sustenabilității este benefică atât pentru organizație cât și pentru stakeholderi dar nu este suficientă pentru a vedea viitorul organizației din toate punctele de vedere.

Aici intervine raportarea integrată cu rolul de a asigura conectivitatea raportului financiar și cel de sustenabilitate, evidențiind relația de interdependență dintre performanța financiară și nefinanciară, conceptul de creare a valorii pe termen lung, efectele asupra capitalurilor utilizate, precum și modelul de afaceri care include obligatoriu o strategie de sustenabilitate. Un exemplu în acest sens îl reprezintă RI din 2016 al organizației GORENJE GROUP care adoptă cadrul IIRC și evidențiază foarte clar conceptul de creare a valorii pe termen lung pentru toate părțile interesate și conceptul de performanță prin modul în care a fost utilizat fiecare tip de capital și efectele asupra acestora, precum și oportunitățile și obiectivele viitoare în parte, utilizând indicatori de performanță GRI-G4. Mai mult decât atât, principiul conectivității este asigurat iar performanța financiară și nefinanciară sunt ușor de înțeles de către părțile interesate, evidențiind cu ușurință sustenabilitatea afacerii, și implicit, conduce la creșterea credibilității și transparenței companiei. [8]

După părerea noastră, sustenabilității afacerii este pus în evidență cel mai bine prin principiul conectivității informațiilor. Cadrul IIRC prezintă principiul conectivității informațiilor cu rolul de a asigura un echilibru al informațiilor și evidențierea legăturii dintre acestea [9]. Acest principiu este îndeplinit prin încorporarea gândirii integrate în activitatea unei organizații, astfel încât conectivitatea fluxului de informații să fie cât mai naturală în raportarea, analiza și luarea deciziilor manageriale, și ulterior, în raportul integrat al organizației. Prin intermediul acestui principiu, putem observa în cadrul unui raport integrat, dar și în alte comunicări ale unei organizații, relația dintre informațiile nefinanciare și financiare, chiar dependența unei categorii față de alta, care trebuie să conducă la prezentarea sustenabilității organizației.

Rezultate și concluzii.

Aportul raportării integrate în asigurarea sustenabilității afacerii se regăsește în viziunea modelului de afaceri al unei organizații, la nivelul procesului decizional al stakeholderilor, în desfășurarea activității propriu-zise, și ulterior, în comunicarea informațiilor financiare și nefinanciare.

Așadar, adoptând raportarea integrată are loc o *schimbare a comportamentului organizațiilor*, în primul rând. Considerăm că această schimbare este vizibilă din momentul în care o organizație adoptă o strategie de sustenabilitate adică interconectează obiectivele sale economice cu obiective sociale și de mediu primate dintr-o perspectivă pe termen lung. Acest lucru este posibil când managementul unei organizații devine conștient de riscurile sustenabilității și de impactul negativ al activităților sale asupra mediului și a comunității și adoptă conceptul de gândire integrată. [10] Raportarea integrată reprezintă un proces ce cuprinde toată organizația în ansamblul ei și presupune o schimbare a viziunii, a modului în care acționează și a modului în care raportează, având ca rezultat final raportul integrat – o punte de comunicare cu toți stakeholderii ei.

Totodată, raportarea integrată conduce la *creșterea procentului de informații nefinanciare și asigurarea conectivității lor cu informațiile financiare*, un lucru esențial al sustenabilității ce conduce la creșterea credibilității și transparenței unei companii. Așa cum susține și cadrul IIRC privind raportarea integrată: „cu cât mai mult gândirea integrată este implementată în activitățile organizației, cu atât mai mult conectivitatea informațiilor se realizează într-un mod natural în cadrul procesului de raportare și decizional”. Astfel identificăm și un alt plus adus de raportarea integrată, mai exact, *adoptarea deciziilor într-un mod integrat*. Orice decizie trebuie gândită din mai multe perspective pentru a putea reduce riscurile și maximiza beneficiile sale și pentru a satisface categoriile de stakeholderi implicate. O decizie financiară trebuie gândită și prin efectul ei asupra stakeholderilor, alți în afară de investitori, al mediului sau al dimensiunii sociale.

În al patrulea rând, se *consolidează relațiile cu stakeholderii pe termen lung* deoarece RI răspunde mai multor așteptări din partea acestora, în prezent, precum: asigurarea unei legături între informațiile financiare și nefinanciare ceea ce îi ajută la o mai bună înțelegere a sustenabilității afacerii; oferă informații despre activitățile organizației, strategii, riscuri și oportunități, a obiectivelor; explică stakeholderilor influența lor asupra organizației privind crearea și susținerea valorii pe termen scurt, mediu și lung. Consider că toate aceste elemente contribuie la „fidelizarea” stakeholderilor, chiar consolidând o relație și în momentele de criză sau situații neprevăzute ale unei companii.

Și nu în ultimul rând, raportarea integrată aduce o *nouă viziune asupra performanței*. Vorbim despre o performanță sustenabilă care presupune asigurarea legăturii dintre performanța financiară și nefinanciară, formând performanța integrată a unei companii pe termen lung așa cum o regăsim în literatura de specialitate [11]. Sustenabilitatea înseamnă crearea de valoare pentru organizație și pentru toți stakeholderii implicate în activitățile sale.

Raportarea integrată crește gradul de transparență, credibilitate, calitate și conectivitate a informațiilor ceea ce contribuie la asigurarea sustenabilității afacerii. Prin toate acestea, de exemplu, crește în ochii stakeholderilor ceea ce conduce la creșterea prețului acțiunilor și satisface gradul de informare a acestora, mulțumind mai multe categorii de stakeholderi.

În concluzie, raportarea integrată contribuie la asigurarea sustenabilității afacerii prin întregul proces de regândire integrată strategiilor și activităților unei organizații, precum și la comunicarea acesteia prin intermediul raportului integrat.

Referințe bibliografice:

[1] Brișcaru, A., *Globalizarea etică. Responsabilitate socială corporativă*, Institutul European, Iași, 2012, p. 175;

- [2] IIRC, *The International IR Framework*, 2013, p. 14, disponibil la adresa: <http://integratedreporting.org/wp-content/uploads/2015/03/13-12-08-THE-INTERNATIONAL-IR-FRAMEWORK-2-1.pdf>, [accesat la 15.02.2019];
- [3] Rezaee Z., Supply Chain Management and Business Sustainability Synergy: A theoretical and integrated perspective, *Sustainability*, 10, 275, 2018, p. 7;
- [4] Eccles, G. R., Krzus, P. M., *One Report. Integrated Reporting for a Sustainable Strategy*, John Wiley & Sons, Inc., Hoboken, New Jersey, 2010, p. 134;
- [5] Eccles, G. R., Krzus, P. M., *One Report. Integrated Reporting for a Sustainable Strategy*, John Wiley & Sons, Inc., Hoboken, New Jersey, 2010, p. 134;
- [6] GRI, *G4 Sustainability Reporting Guidelines*, 2013, p. 85, disponibil la adresa: <https://www.globalreporting.org/resourcelibrary/GRIG4-Part1-Reporting-Principles-and-Standard-Disclosures.pdf>, [accesat la 15.02.2019];
- [7] Brockett M.A., Rezaee Z., *Corporate Sustainability-Integrating Performance and Reporting*, John Wiley & Sons, Inc., Hoboken, New Jersey, 2012, p. 14;
- [8] Raport anual 2016 - GORENJE GROUP, disponibil la adresa: http://static14.gorenje.com/files/default/corporate/investor-relations/annual-reports/GORENJE_AR2016_i.pdf, [accesat la 15.02.2019];
- [9] IIRC, *The International IR Framework*, 2013, p. 17, disponibil la adresa: <http://integratedreporting.org/wp-content/uploads/2015/03/13-12-08-THE-INTERNATIONAL-IR-FRAMEWORK-2-1.pdf>, [accesat la 15.02.2019];
- [10] Hoque E. Mohammad, Why Company Should Adopt Integrated Reporting?, *International Journal of Economics and Financial Issues*, 2017, 7(1), p. 243, disponibil la adresa: <http://www.econjournals.com/index.php/ijefi/article/view/2886/pdf>, [accesat la 15.02.2019];
- [11] Loprevite, S., Ricca, B. & Rupo, D., Performance Sustainability and Integrated Reporting: Empirical Evidence from Mandatory and Voluntary Adoption Contexts, *Sustainability*, pp. 1-15, 2018;